

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1961 Nr. 27

A. TITEL

*Verdrag inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied
van de kernenergie, met Bijlagen;
Parijs, 29 juli 1960*

B. TEKST ¹⁾

**Verdrag inzake wettelijke aansprakelijkheid
op het gebied van de kernenergie**

De Regeringen van de Bondsrepubliek Duitsland, de Republiek Oostenrijk, het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, Spanje, de Franse Republiek, het Koninkrijk Griekenland, de Republiek IJsland, de Italiaanse Republiek, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk Noorwegen, het Koninkrijk der Nederlanden, de Portugese Republiek, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, het Koninkrijk Zweden, de Zwitserse Bondsstaat en de Republiek Turkije,

Overwegende dat het binnen het kader van de Organisatie voor Europese Economische Samenwerking (hierna te noemen de „Organisatie”) opgerichte Europese Agentschap voor Kernenergie belast is met het bevorderen van de uitwerking en het onderling in overeenstemming brengen van wettelijke bepalingen op het gebied van de kernenergie in de deelnemende landen, in het bijzonder wat betreft de aansprakelijkheid jegens derden en de verzekering tegen atoomrisico's;

¹⁾ Het in de laatste alinea van het Verdrag bedoelde, voor eensluidend geaarmerkte afschrift van de Nederlandse tekst is nog niet ontvangen. In de hierna volgende Nederlandse tekst kunnen derhalve onjuistheden voorkomen, die in een volgend *Tractatenblad* zullen worden gecorrigeerd.

De Franse en de Engelse tekst volgen op blz. 18 en 19; de Duitse, de Italiaanse en de Spaanse tekst zijn niet afgedrukt.

Verlangende zekerheid te geven dat personen die schade hebben geleden ten gevolge van kernongevallen, een passende en billijke schadevergoeding zullen ontvangen, zulks onder het treffen van de nodige maatregelen om te verzekeren dat de ontwikkeling van de produktie en van het gebruik van kernenergie voor vreedzame doeleinden daardoor niet wordt gehinderd;

Overtuigd van de noodzaak om te komen tot gelijklopende algemene regelen welke in de verschillende landen van toepassing zullen zijn op de aansprakelijkheid voor die schade, waarbij het die landen zal blijven vrijstaan nationaal de aanvullende maatregelen te treffen, welke zij nodig achten en desgewenst de bepalingen van dit Verdrag van toepassing te doen zijn op schade veroorzaakt door niet onder dit Verdrag vallende kernongevallen;

Zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1

(a) Voor de toepassing van dit Verdrag wordt verstaan onder:

(i) „een kernongeval”: een schadebrengend feit of een opeenvolging van zulke feiten met dezelfde oorzaak, mits dat feit of die opeenvolging van feiten of de daardoor veroorzaakte schade voortkomt uit of het gevolg is van radioactieve eigenschappen of een combinatie van radioactieve eigenschappen met giftige, explosieve of andere gevaarlijke eigenschappen van splijtstoffen of radioactieve produkten of afvalstoffen;

(ii) „kerninstallatie”: reactoren met uitzondering van die, welke deel uitmaken van een vervoermiddel; fabrieken voor de vervaardiging of behandeling van splijtbare stoffen; fabrieken voor de scheiding van isotopen van splijtstoffen; fabrieken voor het opwerken van bestraalde splijtstoffen; inrichtingen voor de opslag van splijtbare stoffen met uitzondering van de opslag welke verband houdt met het vervoer van die stoffen; en andere door de Bestuurscommissie van het Europese Agentschap voor Kernenergie (hierna te noemen de „Bestuurscommissie”) aan te wijzen installaties waarin zich splijtstoffen of radioactieve produkten of afvalstoffen bevinden;

(iii) „splijtstoffen”: splijtbaar materiaal in de vorm van uraniummetaal en legeringen of chemische verbindingen daarvan (met inbegrip van natuurlijk uranium) en plutoniummetaal en legeringen of chemische verbindingen daarvan, zomede ander door de Bestuurscommissie aan te wijzen splijtbaar materiaal;

(iv) „radioactieve produkten of afvalstoffen”: alle radioactieve stoffen verkregen of radioactief geworden door blootstelling aan bestraling verband houdende met de produktie of het gebruik van splijtstoffen, met uitzondering van splijtstoffen en van radioactieve isotopen welke zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt

worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische of wetenschappelijke doeleinden;

(v) „slijtbare stoffen”: slijtstoffen (met uitzondering van natuurlijk uranium en verarmd uranium) en radioactieve producten of afvalstoffen;

(vi) „exploitant”: de persoon die door het bevoegde gezag is aangewezen of erkend als exploitant van een kerninstallatie.

(b) De Bestuurscommissie kan, indien naar haar mening de geringe omvang van de betrokken risico's dit rechtvaardigt, kerninstallaties, slijtstoffen of slijtbare stoffen van de toepassing van dit Verdrag uitsluiten.

Artikel 2

Dit Verdrag is, tenzij de nationale wetgeving anders bepaalt, niet van toepassing op kernongevallen welke zich voordoen op het grondgebied van een niet-Verdragsluitende Staat noch op schade op zodanig grondgebied geleden, behoudens wat betreft het in artikel 6(d) bedoelde recht van verhaal.

Artikel 3

De exploitant van een kerninstallatie is, overeenkomstig dit Verdrag, aansprakelijk voor:

(a) elke schade toegebracht aan personen;

(b) elke schade toegebracht aan goederen of vermogen, met uitzondering van

(i) goederen welke de exploitant in verband met een zodanige installatie op het terrein daarvan onder zijn berusting, onder zijn beheer of anderszins voorhanden heeft, en

(ii) in de gevallen bedoeld in artikel 4, het vervoermiddel waarin de betrokken slijtbare stoffen zich op het tijdstip van het kernongeval bevonden,

indien bewezen wordt dat bovenbedoelde schade (hierna te noemen de „schade”) is veroorzaakt door een kernongeval waarbij hetzij in de installatie aanwezige slijtstoffen of radioactieve producten of afvalstoffen, hetzij van die installatie afkomstige slijtbare stoffen betrokken waren, behoudens het bepaalde in artikel 4.

Artikel 4

Ten aanzien van vervoer van slijtbare stoffen, met inbegrip van de daarmee verband houdende opslag, geldt onverminderd het bepaalde in artikel 2 het volgende:

(a) De exploitant van een kerninstallatie is overeenkomstig dit Verdrag aansprakelijk voor de schade indien bewezen wordt dat deze

is veroorzaakt door een kernongeval buiten die installatie waarbij splijtbare stoffen zijn betrokken welke vandaar werden vervoerd, doch alleen indien het ongeval zich voordoet

(i) voordat de betrokken splijtbare stoffen zijn overgenomen door een exploitant van een andere op het grondgebied van een Verdragsluitende Partij gelegen kerninstallatie of

(ii) voordat de betrokken splijtbare stoffen zijn uitgeladen uit het vervoermiddel waarmee zij op het grondgebied van een niet-Verdragsluitende Staat zijn aangekomen indien zij bestemd zijn voor een persoon op het grondgebied van die staat.

(b) De in lid (a) (i) van dit artikel bedoelde exploitant is vanaf het tijdstip waarop hij de splijtbare stoffen heeft overgenomen de exploitant die overeenkomstig dit Verdrag aansprakelijk is voor de schade veroorzaakt door een na dat tijdstip zich voordoend kernongeval, waarbij die splijtbare stoffen zijn betrokken.

(c) Indien van buiten het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen splijtbare stoffen worden gezonden naar een binnen dat grondgebied gelegen kerninstallatie, met goedkeuring van de exploitant van die installatie, is de exploitant overeenkomstig dit Verdrag aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door een kernongeval dat zich voordoet nadat de betrokken splijtbare stoffen zijn geladen in het vervoermiddel waarmee zij buiten het grondgebied van de niet-Verdragsluitende Staat worden gebracht.

(d) De overeenkomstig dit Verdrag aansprakelijke exploitant dient de vervoerder te voorzien van een certificaat, afgegeven door of namens de verzekeraar of andere persoon, die de volgens artikel 10 vereiste financiële zekerheid heeft gesteld. Het certificaat dient de naam en het adres van die exploitant te vermelden, alsmede het bedrag, de aard en de duur van de zekerheid. Deze gegevens kunnen niet worden betwist door de persoon door of namens wie het certificaat is afgegeven. Het certificaat vermeldt tevens de splijtbare stoffen en de reis ten aanzien waarvan de zekerheid geldt, en bevat eveneens een verklaring van het bevoegde openbare gezag dat de daarin genoemde persoon exploitant is in de zin van dit Verdrag.

(e) Een Verdragsluitende Partij kan bij de wet bepalen dat, onder de in die wet vervatte voorwaarden en indien is voldaan aan de vereisten van artikel 10 (a), een vervoerder op zijn verzoek en met toestemming van de exploitant van een op het grondgebied van die Partij gelegen kerninstallatie, bij besluit van het bevoegde openbare gezag, in plaats van die exploitant aansprakelijk zal zijn overeenkomstig dit Verdrag. In dat geval zal de vervoerder voor de toepassing van dit Verdrag ten aanzien van kernongevallen welke zich tijdens het vervoer van splijtbare stoffen voordoen in elk opzicht worden beschouwd als exploitant van een kerninstallatie op het

grondgebied van de Verdragsluitende Partij wier wetgeving aldus bepaalt.

Artikel 5

(a) Indien de splijtstoffen of radioactieve produkten of afvalstoffen welke bij een kernongeval zijn betrokken zich in meer dan een kerninstallatie hebben bevonden en zich op het tijdstip waarop de schade wordt veroorzaakt in een kerninstallatie bevinden, is geen der exploitanten van de kerninstallaties waarin zij zich voordien hebben bevonden aansprakelijk voor de schade. Indien de splijtstoffen of radioactieve produkten of afvalstoffen welke bij een kernongeval zijn betrokken zich in meer dan één kerninstallatie hebben bevonden en zich op het tijdstip waarop de schade wordt veroorzaakt niet in een kerninstallatie bevinden, is voor de schade uitsluitend aansprakelijk de exploitant van de laatste kerninstallatie waarin zij zich bevonden voordat de schade werd veroorzaakt of de exploitant die daarna de splijtstoffen of radioactieve produkten of afvalstoffen heeft overgenomen.

(b) Indien schade aanleiding geeft tot aansprakelijkheid van meer dan één exploitant overeenkomstig dit Verdrag, zijn die exploitanten hoofdelijk en ieder voor het geheel aansprakelijk, met dien verstande dat indien een zodanige aansprakelijkheid ontstaat tengevolge van schade veroorzaakt door een kernongeval tijdens het vervoer van splijtbare stoffen, als hoogste totale bedrag van de aansprakelijkheid van die exploitanten zal gelden het hoogste bedrag dat voor één van hen overeenkomstig artikel 7 is vastgesteld. In geen geval zal een exploitant in verband met een kernongeval meer behoeven te betalen dan het overeenkomstig artikel 7 voor hem vastgestelde bedrag.

Artikel 6

(a) Het recht op vergoeding van schade ontstaan door een kernongeval kan slechts worden uitgeoefend tegen een exploitant die overeenkomstig dit Verdrag aansprakelijk is voor de schade of, indien het volgens de nationale wet mogelijk is de verzekeraar of andere persoon die de volgens artikel 10 vereiste financiële zekerheid heeft gesteld rechtstreeks aan te spreken, tegen de verzekeraar of die andere persoon.

(b) Voor schade veroorzaakt door een kernongeval is niemand anders aansprakelijk; deze bepaling laat echter onverlet de toepassing van internationale overeenkomsten op het gebied van het vervoer, die op de datum van dit Verdrag van kracht zijn of open staan ter ondertekening, bekrachtiging of toetreding.

(c) Een ieder die krachtens een der in lid (b) van dit artikel bedoelde internationale overeenkomsten of krachtens de wetgeving van een niet-Verdragsluitende Staat aansprakelijk is voor schade veroorzaakt door een kernongeval heeft, binnen de overeenkomstig artikel

7 vastgestelde grenzen, recht van verhaal op de exploitant die overeenkomstig dit Verdrag aansprakelijk is.

(d) Indien zich een kernongeval voordoet op het grondgebied van een niet-Verdragsluitende Staat of indien op een zodanig grondgebied schade wordt veroorzaakt, heeft iedere persoon wiens hoofdbedrijf is gelegen op het grondgebied van een Verdragsluitende Partij of die in dienst is van een zodanige persoon, binnen de overeenkomstig artikel 7 vastgestelde grenzen recht van verhaal voor elk bedrag voor de betaling waarvan hij in verband met een dergelijk ongeval of een dergelijke schade aansprakelijk is op de exploitant die zonder de bepaling van artikel 2 aansprakelijk zou zijn geweest.

(e) De Raad van de Organisatie kan beslissen dat de bepalingen van lid (d) van dit artikel mede kunnen strekken ten voordele van vervoerders wier hoofdbedrijf is gelegen op het grondgebied van een niet-Verdragsluitende Staat. Bij het nemen van deze beslissing houdt de Raad rekening met de algemene bepalingen ten aanzien van de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie in die niet-Verdragsluitende Staat en met de mate waarin die bepalingen mede kunnen strekken ten voordele van de onderdanen van de Verdragsluitende Partijen en personen wier hoofdbedrijf is gelegen op het grondgebied der Verdragsluitende Partijen.

(f) De exploitant heeft slechts recht van verhaal:

(i) indien de door een kernongeval veroorzaakte schade het gevolg is van een handelen of nalaten met het oogmerk schade te veroorzaken, op de natuurlijke persoon die met dat oogmerk heeft gehandeld of nagelaten heeft te handelen;

(ii) indien en voorzover zulks uitdrukkelijk bij overeenkomst is bepaald;

(iii) indien en voorzover hij overeenkomstig artikel 7 (e) voor een hoger bedrag dan het overeenkomstig artikel 7 (b) voor hem vastgestelde bedrag aansprakelijk is voor een kernongeval tijdens een zonder zijn toestemming plaatsvindende doorvoer van splijtbare stoffen, op de vervoerder van die splijtbare stoffen, tenzij die doorvoer geschiedt met het doel mensenlevens of goederen te redden of een poging daartoe te doen dan wel plaats heeft ten gevolge van omstandigheden buiten de wil van de vervoerder.

(g) Voor zover de exploitant overeenkomstig lid (f) van dit artikel recht van verhaal heeft op een ander mist deze jegens de exploitant het verhaalsrecht bedoeld in lid (c) en lid (d) van dit artikel.

(h) Indien bepalingen van regelingen betreffende algemene ziektekostenverzekering, sociale verzekering, arbeidsongevallenverzekering of beroepsziektenverzekering, voorzien in vergoeding van schade veroorzaakt door een kernongeval, worden de aanspraken van rechthebbenden ingevolge die regelingen, alsmede het verhaalsrecht

krachtens die regelingen, vastgesteld bij de wet van de Verdragsluitende Partij die dergelijke regelingen heeft ingesteld.

Artikel 7

(a) Het totaal der vergoedingen te betalen voor door een kernongeval veroorzaakte schade zal het overeenkomstig dit artikel vastgestelde maximumbedrag der aansprakelijkheid niet overschrijden.

(b) Het maximumbedrag waarvoor de exploitant aansprakelijk is in verband met door een kernongeval veroorzaakte schade bedraagt 15 000 000 rekeneenheden van de Europese Monetaire Overeenkomst als vastgesteld op de datum van dit Verdrag (hierna te noemen „rekeneenheden”), met dien verstande, dat een Verdragsluitende Partij, met inachtneming van de mogelijkheden welke de exploitant heeft om de ingevolge artikel 10 vereiste verzekering af te sluiten of andere financiële zekerheid te verkrijgen, bij de wet een hoger of lager bedrag kan vaststellen, doch in geen geval een bedrag lager dan 5 000 000 rekeneenheden. De bovengenoemde bedragen mogen worden omgerekend in de nationale munteenheid in ronde bedragen.

(c) Iedere Verdragsluitende Partij kan bij de wet bepalen, dat de uitzondering van artikel 3(b) (ii) niet van toepassing is, op voorwaarde dat door het mede aansprakelijk stellen van de exploitant voor de schade aan het vervoermiddel diens aansprakelijkheid voor de andere schade in geen geval wordt teruggebracht tot een lager bedrag dan 5 000 000 rekeneenheden.

(d) Het overeenkomstig lid (b) van dit artikel vastgestelde bedrag waarvoor exploitanten van kerninstallaties op het grondgebied van een Verdragsluitende Partij aansprakelijk zijn, alsmede de wettelijke bepalingen van een Verdragsluitende Partij als bedoeld in lid (c) van dit artikel, zijn van toepassing op de aansprakelijkheid van genoemde exploitanten, ongeacht waar het kernongeval zich voordoet.

(e) Iedere Verdragsluitende Partij kan de doorvoer van splijtbare stoffen door haar grondgebied afhankelijk stellen van de voorwaarde dat het maximumbedrag waarvoor de betrokken buitenlandse exploitant aansprakelijk is, wordt verhoogd indien zij van mening is dat dit bedrag de risico's van een kernongeval tijdens de doorvoer niet voldoende dekt, met dien verstande dat het aldus verhoogde maximumbedrag niet meer zal bedragen dan het maximumbedrag waarvoor de exploitanten van op haar grondgebied gelegen kerninstallaties aansprakelijk zijn.

(f) De bepalingen van lid (e) van dit artikel zijn niet van toepassing op:

(i) zeevervoer in de gevallen waarin het internationale recht voorziet in het recht de havens van een zodanige Verdragsluitende Partij

bij dreigend gevaar binnen te varen, of in het recht van onschadelijke doorvaart door haar grondgebied, of

(ii) luchtvervoer in de gevallen waarin, krachtens een overeenkomst of krachtens het internationale recht, het recht bestaat over het grondgebied van een zodanige Verdragsluitende Partij te vliegen of er te landen.

(g) Alle kosten en interesten welke door de rechter naar aanleiding van een rechtsvordering tot schadevergoeding krachtens dit Verdrag worden toegewezen, worden niet beschouwd als schadevergoeding in de zin van dit Verdrag en zijn door de exploitant verschuldigd boven het bedrag waarvoor hij overeenkomstig dit artikel aansprakelijk is.

Artikel 8

(a) Het recht op schadevergoeding krachtens dit Verdrag vervalt indien niet binnen tien jaar na de datum van het kernongeval een rechtsvordering is ingesteld. Ingeval van schade veroorzaakt door een kernongeval, waarbij splijtstoffen of radioactieve produkten of afvalstoffen zijn betrokken, welke op het tijdstip van het ongeval gestolen, verloren of verlaten zijn, bedraagt de vervaltermijn van het recht op schadevergoeding tien jaar te rekenen van het tijdstip waarop die goederen gestolen, verloren of verlaten werden. Bij nationale wet kan echter een termijn van tenminste twee jaar worden vastgesteld als verval- of verjaringstermijn met ingang van de dag, waarop de persoon die schade heeft geleden kennis draagt of redelijkerwijze geacht kan worden kennis te dragen van de schade en de aansprakelijke exploitant, met dien verstande dat de termijn van tien jaar niet zal worden overschreden behalve in de gevallen bedoeld in lid (c) van dit artikel.

(b) In de gevallen waarin de bepalingen van artikel 13 (d) (i) (2) of (ii) van toepassing zijn, vervalt het recht op schadevergoeding echter niet indien binnen de in lid (a) van dit artikel gestelde termijn:

(i) vóór de aanwijzing door het Tribunaal, bedoeld in artikel 17, een rechtsvordering is ingesteld bij een van de rechters, uit wie het Tribunaal een keuze kan doen; indien het Tribunaal beslist dat de bevoegde rechter een andere is dan die waarbij een zodanige rechtsvordering reeds is ingesteld, kan het een termijn vaststellen, binnen welke de rechtsvordering bij de aldus aangewezen bevoegde rechter moet worden ingesteld, of

(ii) tot een Verdragsluitende Partij een verzoek is gericht de aanwijzing van een bevoegde rechter door het Tribunaal overeenkomstig artikel 13(d) (i) (2) of (ii) uit te lokken en na zodanige aanwijzing een rechtsvordering wordt ingesteld binnen de door het Tribunaal vast te stellen termijn.

(c) Bij nationale wet kan een termijn van meer dan tien jaar worden vastgesteld indien maatregelen zijn genomen ter dekking van de aansprakelijkheid van de exploitant ten aanzien van rechtsvorderingen tot schadevergoeding ingesteld na het verstrijken van de termijn van tien jaar.

(d) Tenzij de nationale wetgeving het tegendeel bepaalt, kan een persoon die schade heeft geleden tengevolge van een kernongeval en die binnen de bij dit artikel vastgestelde termijn een rechtsvordering tot schadevergoeding heeft ingesteld, zijn eis in verband met een toename van de schade na het verstrijken van die termijn wijzigen, mits de bevoegde rechter nog geen einduitspraak heeft gedaan.

Artikel 9

Voor zover de nationale wetgeving niet het tegendeel heeft bepaald is de exploitant niet aansprakelijk voor schade, veroorzaakt door een kernongeval ten gevolge van handelingen verband houdende met een gewapend conflict, inval, burgeroorlog of opstand of ten gevolge van een ernstige natuurramp van uitzonderlijke aard.

Artikel 10

(a) Ter dekking van de aansprakelijkheid krachtens dit Verdrag is de exploitant gehouden een verzekering of andere financiële zekerheid te hebben en in stand te houden ter grootte van het overeenkomstig artikel 7 vastgestelde bedrag en van de aard en op de voorwaarden, als door het bevoegde openbare gezag worden vastgesteld.

(b) De verzekeraar of andere persoon die financiële zekerheid heeft gesteld, kan de in lid (a) van dit artikel bedoelde verzekering of andere financiële zekerheid niet schorsen of beëindigen dan nadat hij daarvan tenminste twee maanden te voren schriftelijk mededeling heeft gedaan aan het bevoegde openbare gezag; voor zover de verzekering of andere financiële zekerheid betrekking heeft op het vervoer van splijtbare stoffen, kan schorsing of beëindiging niet tijdens de duur van het betrokken vervoer geschieden.

(c) De bedragen welke ter beschikking staan ingevolge verzekering, herverzekering of andere financiële zekerheid mogen alleen worden aangewend voor vergoeding van schade veroorzaakt door een kernongeval.

Artikel 11

Aard, vorm en omvang van de schadevergoeding, alsmede de billijke verdeling daarvan, worden binnen de grenzen van dit Verdrag geregeld bij nationale wetgeving.

Artikel 12

Schadevergoeding betaalbaar krachtens dit Verdrag, verzekerings- en herverzekeringspremies, bedragen ter beschikking staande inge-

volge verzekering, herverzekering of andere overeenkomstig artikel 10 vereiste financiële zekerheid en kosten en interesten, als bedoeld in artikel 7 (g) kunnen tussen de monetaire gebieden van de Verdragsluitende Partijen vrij worden overgemaakt.

Artikel 13

(a) Rechtsvorderingen ingevolge de artikelen 3, 6 (a), 6 (c) en 6 (d), kunnen uitsluitend worden ingesteld bij de rechters die ingevolge de wetgeving van de Verdragsluitende Partij, op wier grondgebied de kerninstallatie van de aansprakelijke exploitant is gelegen, bevoegd zijn.

(b) Indien zich een kernongeval voordoet tijdens het vervoer kunnen, onverminderd het bepaalde in lid (c) van dit artikel, rechtsvorderingen uitsluitend worden ingesteld bij de rechters die bevoegd zijn ingevolge de wetgeving van de Verdragsluitende Partij op wier grondgebied de betrokken splijtbare stoffen zich ten tijde van het kernongeval bevonden.

(c) Indien zich tijdens het vervoer een kernongeval voordoet buiten het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen, of indien de plaats waar de betrokken splijtbare stoffen zich ten tijde van het kernongeval bevonden, niet kan worden vastgesteld, of indien de betrokken splijtbare stoffen zich ten tijde van het kernongeval op grondgebied bevonden onder de rechtsmacht van meer dan één Verdragsluitende Partij, zijn uitsluitend bevoegd de rechters die ingevolge de wetgeving van de Verdragsluitende Partij, op wier grondgebied de kerninstallatie van de aansprakelijke exploitant is gelegen, bevoegd zijn.

(d) Indien rechters van meer dan één Verdragsluitende Partij bevoegd zouden zijn overeenkomstig lid (a) of lid (c) van dit artikel, zijn bevoegd:

(i) ingeval zich een kernongeval voordoet tijdens het vervoer van splijtbare stoffen:

(1) de rechters die bevoegd zijn ingevolge de wetgeving van de Verdragsluitende Partij, op wier grondgebied het vervoermiddel waarin de splijtbare stoffen zich op het tijdstip van het kernongeval bevonden, is ingeschreven, mits zij bevoegd zijn overeenkomstig lid (c) van dit artikel, of

(2) indien er geen zodanige rechter is: diegene van de overeenkomstig lid (c) van dit artikel bevoegde rechters die op verzoek van een betrokken Verdragsluitende Partij door het in artikel 17 bedoelde Tribunaal wordt aangewezen als rechter die het nauwst bij de zaak is betrokken;

(ii) in elk ander geval: de ingevolge de wetgeving van de Verdragsluitende Partij bevoegde rechters die op verzoek van de betrokken Verdragsluitende Partij door genoemd Tribunaal worden aangewezen als rechters die het nauwst bij de zaak zijn betrokken.

(e) Indien op tegenspraak gewezen vonnissen of verstekvonnissen van de overeenkomstig dit artikel bevoegde rechter uitvoerbaar zijn geworden krachtens de door die rechter toegepaste wetten, worden zij uitvoerbaar op het grondgebied van elke andere Verdragsluitende Partij zodra de door de betrokken Verdragsluitende Partij vereiste formaliteiten zijn vervuld. De feiten van de zaak mogen niet opnieuw aan een onderzoek worden onderworpen. Het voorgaande is niet van toepassing op vonnissen die nog slechts uitvoerbaar zijn bij voorraad.

(f) Indien tegen een Verdragsluitende Partij in haar hoedanigheid van een krachtens dit Verdrag aansprakelijke exploitant een rechtsvordering is ingesteld, is het die Verdragsluitende Partij niet toegestaan voor de overeenkomstig dit artikel bevoegde rechter een beroep te doen op onschendbaarheid ten aanzien van rechtsvervolgging.

Artikel 14

(a) Dit Verdrag zal worden toegepast zonder onderscheid van nationaliteit en van woon- of verblijfplaats.

(b) „Nationale wet” en „nationale wetgeving” betekenen de nationale wet of de nationale wetgeving van de rechter die overeenkomstig dit Verdrag bevoegd is kennis te nemen van rechtsvorderingen tot schadevergoeding voortvloeiende uit een kernongeval; die wet of wetgeving is van toepassing op alle materieelrechtelijke en procesrechtelijke aangelegenheden die niet uitdrukkelijk in dit Verdrag zijn geregeld.

(c) Die wet en wetgeving zullen worden toegepast zonder onderscheid van nationaliteit en van woon- of verblijfplaats.

Artikel 15

(a) Iedere Verdragsluitende Partij kan die maatregelen treffen, welke zij nodig oordeelt voor een verhoging van het in dit Verdrag genoemde bedrag der schadevergoeding.

(b) Voor zover bij schadevergoeding openbare middelen betrokken zijn en deze schadevergoeding uitgaat boven de 5.000.000 rekeeenheden, bedoeld in artikel 7, kunnen aan de toepassing van die maatregelen, welke vorm zij ook mogen hebben, bijzondere voorwaarden worden verbonden, welke kunnen afwijken van de bepalingen van dit Verdrag.

Artikel 16

Besluiten van de Bestuurscommissie krachtens artikel 1 (a) (ii), 1 (a) (iii) en 1 (b) worden genomen in onderlinge overeenstemming tussen de leden, die de Verdragsluitende Partijen vertegenwoordigen.

Artikel 17

Ieder geschil tussen twee of meer Verdragsluitende Partijen over de uitlegging of toepassing van dit Verdrag wordt door de Bestuurscommissie onderzocht en, indien geen minnelijke schikking wordt bereikt, op verzoek van een der betrokken Verdragsluitende Partijen voorgelegd aan het Tribunaal ingesteld bij het Verdrag van 20 december 1957 inzake de instelling van een veiligheidscontrole op het gebied van de kernenergie.

Artikel 18

(a) Te allen tijde kunnen vóór de bekrachtiging van of de toetreding tot dit Verdrag of vóór de mededeling krachtens artikel 23 met betrekking tot één of meer der in die mededeling genoemde gebieden, ten aanzien van één of meer bepalingen van dit Verdrag voorbehouden worden gemaakt; deze voorbehouden zijn slechts toelaatbaar indien de bepalingen daarvan uitdrukkelijk door de ondertekenende regeringen zijn aanvaard.

(b) Een zodanige aanvaarding is niet vereist van een ondertekenende regering, die zelf dit Verdrag niet heeft bekrachtigd binnen een termijn van twaalf maanden na de dag waarop haar door de Secretaris-Generaal van de Organisatie overeenkomstig artikel 24 mededeling is gedaan van een zodanig voorbehoud.

(c) Elk overeenkomstig dit artikel toegelaten voorbehoud kan te allen tijde door middel van een tot de Secretaris-Generaal van de Organisatie gerichte mededeling worden ingetrokken.

Artikel 19

(a) Dit Verdrag zal worden bekrachtigd. De akten van bekrachtiging worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Organisatie.

(b) Dit Verdrag treedt in werking zodra tenminste vijf ondertekenende regeringen hun akte van bekrachtiging hebben nedergelegd. Voor iedere ondertekenende regering die het Verdrag daarna bekrachtigt treedt het in werking zodra haar akte van bekrachtiging is nedergelegd.

Artikel 20

Dit Verdrag kan slechts worden gewijzigd met onderling goedvinden van alle Verdragsluitende Partijen. De wijzigingen worden van kracht zodra zij door twee derde van de Verdragsluitende Partijen zijn bekrachtigd of bevestigd. Voor iedere Verdragsluitende Partij die de wijzigingen daarna bekrachtigt of bevestigt, worden zij van kracht op de dag van bekrachtiging of bevestiging.

Artikel 21

(a) De regering van ieder lid of geassocieerd land van de Organisatie die dit Verdrag niet heeft ondertekend, kan tot dit Verdrag

toetreden door middel van een aan de Secretaris-Generaal van de Organisatie gerichte mededeling.

(b) De regering van ieder land die dit Verdrag niet heeft ondertekend kan tot dit Verdrag toetreden door middel van een aan de Secretaris-Generaal van de Organisatie gerichte mededeling en met eenstemmige goedkeuring van de Verdragsluitende Partijen. De toetreding wordt van kracht op de dag van die goedkeuring.

Artikel 22

(a) Dit Verdrag blijft van kracht gedurende een periode van tien jaar te rekenen van de dag van zijn inwerkingtreding af. Iedere Verdragsluitende Partij kan, met inachtneming van een opzeggings-termijn van twaalf maanden, aan de Secretaris-Generaal van de Organisatie mededelen dat het Verdrag na afloop van die periode van tien jaar niet langer op haar van toepassing zal zijn.

(b) Dit Verdrag blijft na het verstrijken van de periode van tien jaar nog gedurende een periode van vijf jaar van kracht voor die Verdragsluitende Partijen die de toepassing van dit Verdrag niet hebben beëindigd overeenkomstig lid (a) van dit artikel, en daarna gedurende opeenvolgende perioden van vijf jaar voor die Verdragsluitende Partijen die niet, met inachtneming van een opzeggings-termijn van twaalf maanden, aan de Secretaris-Generaal van de Organisatie hebben medegedeeld, dat het Verdrag na het verstrijken van een van de perioden van vijf jaar niet langer op haar van toepassing zal zijn.

(c) De Secretaris-Generaal van de Organisatie zal, na een periode van vijf jaar te rekenen van de inwerkingtreding van het Verdrag af, of op verzoek van een Verdragsluitende Partij op enig ander tijdstip en wel binnen zes maanden na de dag waarop een zodanig verzoek is ingediend, een conferentie bijeenroepen ter bespreking van een herziening van dit Verdrag.

Artikel 23

(a) Dit Verdrag is van toepassing op het grondgebied van het moederland van de Verdragsluitende Partijen.

(b) Iedere ondertekenende regering of Verdragsluitende Partij kan bij de ondertekening of bekrachtiging van of toetreding tot dit Verdrag of te eniger tijd daarna aan de Secretaris-Generaal van de Organisatie mededelen dat dit Verdrag van toepassing is op die van haar gebieden (daaronder begrepen de gebieden voor welke internationale betrekkingen zij verantwoordelijk is), waarop dit Verdrag overeenkomstig lid (a) van dit artikel niet van toepassing is en welke in de mededeling worden genoemd. Een zodanige mededeling kan ten aanzien van elk daarin genoemd gebied worden ingetrokken door middel van een daartoe strekkende mededeling aan de Secretaris-

Generaal van de Organisatie met inachtneming van een opzeggings-termijn van twaalf maanden.

(c) De gebieden van een Verdragsluitende Partij (met inbegrip van de gebieden voor welke internationale betrekkingen zij verantwoordelijk is) waarop dit Verdrag niet van toepassing is zullen voor de toepassing van dit Verdrag worden beschouwd als gebieden van een niet-Verdragsluitende Staat.

Artikel 24

De Secretaris-Generaal van de Organisatie doet aan alle onder-tekenende en toetredende regeringen mededeling van de ontvangst van iedere akte van bekrachtiging, toetreding en opzegging, van iedere mededeling overeenkomstig artikel 23 en van ieder besluit van de Bestuurscommissie krachtens artikel 1 (a) (ii), 1 (a) (iii) en 1 (b). Hij doet hun eveneens mededeling van het tijdstip waarop dit Verdrag in werking treedt, van de tekst van de wijzigingen van het Verdrag en van het tijdstip waarop deze wijzigingen van kracht worden, alsmede van de voorbehouden welke overeenkomstig artikel 18 zijn gemaakt.

BIJLAGE I

Op het tijdstip van ondertekening van dit Verdrag zijn de volgende voorbehouden aanvaard:

1. *Artikel 6 (a)*: Voorbehoud van de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland, de Regering van de Republiek Oostenrijk en de Regering van het Koninkrijk Griekenland.

Voorbehoud van het recht bij nationale wet te bepalen dat, naast de exploitant, een andere persoon dan de exploitant aansprakelijk kan blijven op voorwaarde dat deze persoon voor zijn aansprakelijkheid zelfs in geval van ongerechtvaardigde rechtsvorderingen volledig is gedekt door middel van door de exploitant verkregen verzekering of andere financiële zekerheid.

2. *Artikel 6 (b) en (c)*: Voorbehoud van de Regering van de Republiek Oostenrijk, de Regering van het Koninkrijk Griekenland, de Regering van het Koninkrijk Noorwegen en de Regering van het Koninkrijk Zweden.

Voorbehoud van het recht hun nationale wetgeving, waarin bepalingen voorkomen van gelijke strekking als die vervat in de in artikel 6 (b) bedoelde internationale overeenkomsten, te beschouwen als internationale overeenkomsten in de zin van artikel 6 (b) en (c).

3. *Artikel 7*: Voorbehoud van de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland.

Voorbehoud van het recht om ten aanzien van exploitanten van binnen het grondgebied van het Verenigd Koninkrijk gelegen kerninstallaties, niet zijnde overheidsinstanties en de „Atomic Energy Authority”, artikel 7 (a), (b), en (c) toe te passen alsof

(i) in artikel 7 (a) en (b) wordt bepaald dat een bedrag van 14.000.000 rekeneenheden beschikbaar moet zijn voor vergoeding van schade waarvoor een exploitant krachtens dit Verdrag aansprakelijk is en die veroorzaakt wordt door een kernongeval zich voordoen binnen de termijn gedurende welke krachtens de wettelijke bepalingen van het Verenigd Koninkrijk de verzekering of andere financiële zekerheid met betrekking tot zijn installatie in stand dient te worden gehouden;

(ii) in de in artikel 7 (c) vervatte voorwaarden wordt bepaald dat ten aanzien van in bovenstaand lid (i) genoemde schade 5.000.000 rekeneenheden beschikbaar moeten zijn voor vergoeding van andere schade dan die aan het vervoermiddel;

(iii) in artikel 7 (a) en (b) wordt bepaald dat iedere betaling boven genoemd bedrag van 14.000.000 rekeneenheden, afgezien van de toepassing van artikel 15 (b), afhankelijk is van goedkeuring door het Parlement van de regelingen waarbij aanvullende gelden beschikbaar zullen worden gesteld.

4. *Artikel 19:* Voorbehoud van de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland, de Regering van de Republiek Oostenrijk en de Regering van het Koninkrijk Griekenland.

Voorbehoud van het recht om bekrachtiging van dit Verdrag te beschouwen als een verplichting krachtens het internationale recht om bij nationale wet bepalingen vast te stellen inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie in overeenstemming met de bepalingen van dit Verdrag.

BIJLAGE II

Dit Verdrag zal niet zo worden uitgelegd dat het een Verdragsluitende Partij op wier grondgebied schade is veroorzaakt door een kernongeval dat zich voordoet op het grondgebied van een andere Verdragsluitende Partij, het recht van verhaal dat eerstgenoemde Verdragsluitende Partij krachtens het internationale recht mocht bezitten, ontnemt.

TEN BLIJKE WAARVAN de daartoe behoorlijk gemachtigde gevolmachtigden dit Verdrag hebben ondertekend.

GEDAAN te Parijs, heden, de negenentwintigste juli negentienhonderdzestig, in de Engelse, Franse, Duitse, Spaanse, Italiaanse en Nederlandse taal, in een enkel exemplaar dat zal blijven berusten bij de Secretaris-Generaal van de Organisatie voor Europese Economische Samenwerking, die gewaarmerkte afschriften daarvan zal doen toekomen aan alle ondertekenende regeringen.

Voor de Bondsrepubliek Duitsland:

(w.g.) KARL WERKMEISTER

Voor Oostenrijk:

(w.g.) DR. CARL H. BOBLETER

Voor België:

(w.g.) R. OCKRENT

Voor Denemarken:

(w.g.) E. N. BARTELS

Voor Spanje:

(w.g.) JOSÉ NUÑEZ

Voor Frankrijk:

(w.g.) FRANÇOIS VALÉRY

Voor Griekenland:

(w.g.) THÉODORE CHRISTIDIS

Voor Italië:

(w.g.) G. COSMELLI

Voor Luxemburg:

(w.g.) PAUL REUTER

Voor Noorwegen:

(w.g.) JENS BOYESEN

Voor Nederland:

(w.g.) J. STRENGERS

Voor Portugal:

(w.g.) JOSÉ CALVET DE MAGALHÃES

Voor het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland:

(w.g.) R. M. A. HANKEY

Voor Zweden:

(w.g.) INGEMAR HÄGGLÖF

Voor Zwitserland:

(w.g.) AGOSTINO SOLDATI

Voor Turkije:

(w.g.) M. TINEY

Convention sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire

Les Gouvernements de la République Fédérale d'Allemagne, de la République d'Autriche, du Royaume de Belgique, du Royaume de Danemark, de l'Espagne, de la République Française, du Royaume de Grèce, de la République Italienne, du Grand-Duché de Luxembourg, du Royaume de Norvège, du Royaume des Pays-Bas, de la République Portugaise, du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, du Royaume de Suède, de la Confédération Suisse et de la République Turque;

Considérant que l'Agence Européenne pour l'Énergie Nucléaire, créée dans le cadre de l'Organisation Européenne de Coopération Économique (appelée ci-après l' „Organisation”), est chargée de promouvoir l'élaboration et l'harmonisation des législations intéressant l'énergie nucléaire dans les pays participants, en ce qui concerne notamment le régime de la responsabilité civile et de l'assurance des risques atomiques;

Désireux d'assurer une réparation adéquate et équitable aux personnes victimes de dommages causés par des accidents nucléaires, tout en prenant les mesures nécessaires pour éviter d'entraver le développement de la production et des utilisations de l'énergie nucléaire à des fins pacifiques;

Convaincus de la nécessité d'unifier les règles fondamentales applicables dans les différents pays à la responsabilité découlant de ces dommages, tout en laissant à ces pays la possibilité de prendre, sur le plan national, les mesures complémentaires qu'ils estimeraient nécessaires et éventuellement d'étendre les dispositions de la présente Convention aux dommages résultant d'autres accidents nucléaires que ceux qu'elle couvre;

Sont convenus de ce qui suit:

Article 1

a) Au sens de la présente Convention:

i) „Un accident nucléaire” signifie tout fait ou succession de faits de même origine ayant causé des dommages, dès lors que ce fait ou ces faits ou certains des dommages causés proviennent ou résultent des propriétés radioactives, ou à la fois des propriétés radioactives et des propriétés toxiques, explosives ou autres propriétés dangereuses des combustibles nucléaires ou produits ou déchets radioactifs.

ii) „Installation nucléaire” signifie les réacteurs à l'exception de ceux qui font partie d'un moyen de transport; les usines de préparation ou de fabrication de substances nucléaires; les usines

Convention on Third Party Liability in the field of Nuclear Energy

The Governments of the Federal Republic of Germany, the Republic of Austria, the Kingdom of Belgium, the Kingdom of Denmark, Spain, the French Republic, the Kingdom of Greece, the Italian Republic, the Grand Duchy of Luxembourg, the Kingdom of Norway, the Kingdom of the Netherlands, the Portuguese Republic, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, the Kingdom of Sweden, the Swiss Confederation and the Turkish Republic;

Considering that the European Nuclear Energy Agency, established within the framework of the Organisation for European Economic Co-operation (hereinafter referred to as the "Organisation"), is charged with encouraging the elaboration and harmonization of legislation relating to nuclear energy in participating countries, in particular with regard to third party liability and insurance against atomic risks;

Desirous of ensuring adequate and equitable compensation for persons who suffer damage caused by nuclear incidents whilst taking the necessary steps to ensure that the development of the production and uses of nuclear energy for peaceful purposes is not thereby hindered;

Convinced of the need for unifying the basic rules applying in the various countries to the liability incurred for such damage, whilst leaving these countries free to take, on a national basis, any additional measures which they deem appropriate, including the application of the provisions of this Convention to damage caused by nuclear incidents not covered therein;

Have agreed as follows:

Article 1

(a) For the purposes of this Convention:

(i) "A nuclear incident" means any occurrence or succession of occurrences having the same origin which causes damage, provided, that such occurrence or succession of occurrences, or any of the damage caused, arises out of or results from the radioactive properties, or a combination of radioactive properties with toxic, explosive, or other hazardous properties of nuclear fuel or radioactive products or waste or with any of them.

(ii) "Nuclear installation" means reactors other than those comprised in any means of transport; factories for the manufacture or processing of nuclear substances; factories for the separation

de séparation des isotopes de combustibles nucléaires; les usines de traitement de combustibles nucléaires irradiés; les installations de stockage de substances nucléaires à l'exclusion du stockage de ces substances en cours de transport, ainsi que toute autre installation dans laquelle des combustibles nucléaires ou des produits ou des déchets radioactifs sont détenus et qui serait désignée par le Comité de Direction de l'Agence Européenne pour l'Énergie Nucléaire (appelé ci-après le „Comité de Direction”).

iii) „Combustibles nucléaires” signifie les matières fissiles comprenant l'uranium sous forme de métal, d'alliage ou de composé chimique (y compris l'uranium naturel), le plutonium sous forme de métal, d'alliage ou de composé chimique et toute autre matière fissile qui serait désignée par le Comité de Direction.

iv) „Produits ou déchets radioactifs” signifie les matières radioactives produites ou rendues radioactives par exposition aux radiations résultant des opérations de production ou d'utilisation de combustibles nucléaires, à l'exclusion d'une part, des combustibles nucléaires et, d'autre part, des radioisotopes qui, hors d'une installation nucléaire, sont utilisés ou destinés à être utilisés à des fins industrielles, commerciales, agricoles, médicales ou scientifiques.

v) „Substances nucléaires” signifie les combustibles nucléaires (à l'exclusion de l'uranium naturel et de l'uranium appauvri) et les produits ou déchets radioactifs.

vi) „Exploitant” d'une installation nucléaire signifie la personne désignée ou reconnue par l'autorité publique compétente comme l'exploitant de cette installation nucléaire.

b) Le Comité de Direction pourra décider qu'une catégorie d'installations nucléaires, de combustibles nucléaires ou de substances nucléaires sera, en raison des risques réduits qu'elle comporte, exclue du champ d'application de la présente Convention.

Article 2

La présente Convention ne s'applique ni aux accidents nucléaires survenus sur le territoire d'États non-contractants, ni aux dommages subis sur ces territoires, sauf si la législation nationale en dispose autrement, sans préjudice toutefois des droits de recours prévus à l'Article 6 (*d*).

Article 3

L'exploitant d'une installation nucléaire est responsable conformément à la présente Convention:

- a)* de tout dommage aux personnes; et
- b)* de tout dommage aux biens, à l'exclusion

of isotopes of nuclear fuel; factories for the reprocessing of irradiated nuclear fuel; facilities for the storage of nuclear substances other than storage incidental to the carriage of such substances; and such other installations in which there are nuclear fuel or radioactive products or waste as the Steering Committee of the European Nuclear Energy Agency (hereinafter referred to as the "Steering Committee") shall from time to time determine.

(iii) "Nuclear fuel" means fissionable material in the form of uranium metal, alloy, or chemical compound (including natural uranium), plutonium metal, alloy, or chemical compound, and such other fissionable material as the Steering Committee shall from time to time determine.

(iv) "Radioactive products or waste" means any radioactive material produced in or made radioactive by exposure to the radiation incidental to the process of producing or utilizing nuclear fuel, but does not include (1) nuclear fuel, or (2) radioisotopes outside a nuclear installation which are used or intended to be used for any industrial, commercial, agricultural, medical or scientific purpose.

(v) "Nuclear substances" means nuclear fuel (other than natural uranium and other than depleted uranium) and radioactive products or waste.

(vi) "Operator" in relation to a nuclear installation means the person designated or recognised by the competent public authority as the operator of that installation.

(b) The Steering Committee may, if in its view the small extent of the risks involved so warrants, exclude any nuclear installation, nuclear fuel, or nuclear substances from the application of this Convention.

Article 2

This Convention does not apply to nuclear incidents occurring in the territory of non-Contracting States or to damage suffered in such territory, unless national legislation otherwise provides and except in regard to rights of recourse referred to in Article 6 (d).

Article 3

The operator of a nuclear installation shall be liable, in accordance with this Convention, for:

- (a) damage to or loss of life of any person; and
- (b) damage to or loss of any property other than

i) des biens qui sont détenus par lui, sous sa garde ou sous son contrôle au site de l'installation et en rapport avec l'exploitation de celle-ci, et

ii) dans le cas prévu à l'Article 4, du moyen de transport sur lequel les substances nucléaires en cause se trouvent au moment de l'accident nucléaire,

s'il est établi que ce dommage (appelé ci-après le „dommage”) est causé par un accident nucléaire mettant en jeu soit des combustibles nucléaires, produits ou déchets radioactifs détenus dans cette installation, soit des substances nucléaires provenant de cette installation, sous réserve des dispositions de l'Article 4.

Article 4

Dans le cas de transport de substances nucléaires, y compris le stockage en cours de transport, et sans préjudice de l'Article 2:

a) L'exploitant d'une installation nucléaire est responsable de tout dommage, conformément à la présente Convention, s'il est établi qu'il est causé par un accident nucléaire survenu hors de cette installation et mettant en jeu des substances nucléaires transportées en provenance de cette installation, à condition que l'accident survienne

i) avant que les substances nucléaires aient été prises en charge par un autre exploitant d'une installation nucléaire située sur le territoire d'une Partie Contractante; ou

ii) si le destinataire du transport est situé sur le territoire d'un État non-contractant, avant qu'elles aient été déchargées du moyen de transport par lequel elles sont parvenues sur le territoire de cet État.

b) L'exploitant visé au paragraphe (*a*) (*i*) du présent Article est, dès le moment de la prise en charge des substances nucléaires, l'exploitant responsable conformément à la présente Convention, de tout dommage causé par un accident nucléaire ultérieur mettant en jeu lesdites substances nucléaires.

c) Dans le cas où des substances nucléaires sont expédiées d'un lieu situé hors des territoires des Parties Contractantes à destination d'une installation nucléaire située sur ces territoires avec l'accord de l'exploitant de cette installation, celui-ci est responsable, conformément à la présente Convention, de tout dommage causé par un accident nucléaire survenu après que les substances nucléaires en cause ont été chargées sur le moyen de transport par lequel elles sont expédiées du territoire de l'état non-contractant.

d) L'exploitant responsable conformément à la présente Convention doit remettre au transporteur un certificat délivré par ou

(i) property held by the operator or in his custody or under his control in connection with, and at the site of, such installation, and

(ii) in the cases within Article 4, the means of transport upon which the nuclear substances involved were at the time of the nuclear incident,

upon proof that such damage or loss (hereinafter referred to as "damage") was caused by a nuclear incident involving either nuclear fuel or radioactive products or waste in, or nuclear substances coming from such installation, except as otherwise provided for in Article 4.

Article 4

In the case of carriage of nuclear substances, including storage incidental thereto, without prejudice to Article 2:

(a) The operator of a nuclear installation shall be liable, in accordance with this Convention, for damage upon proof that it was caused by a nuclear incident outside that installation and involving nuclear substances in the course of carriage therefrom, only if the incident occurs

(i) before the nuclear substances involved have been taken in charge by another operator of a nuclear installation situated in the territory of a Contracting Party; or

(ii) before the nuclear substances involved have been unloaded from the means of transport by which they have arrived in the territory of a non-Contracting State, if they are consigned to a person within the territory of that State.

(b) The operator referred to in paragraph (a) (i) of this Article shall, from his taking charge of the nuclear substances, be the operator liable in accordance with this Convention for damage caused by a nuclear incident occurring thereafter and involving the nuclear substances.

(c) Where nuclear substances are sent from outside the territory of the Contracting Parties to a nuclear installation situated in such territory, with the approval of the operator of that installation, he shall be liable, in accordance with this Convention, for damage caused by a nuclear incident occurring after the nuclear substances involved have been loaded on the means of transport by which they are to be carried from the territory of the non-Contracting State.

(d) The operator liable in accordance with this Convention shall provide the carrier with a certificate issued by or on behalf of the

pour le compte de l'assureur ou de toute autre personne ayant accordé une garantie financière conformément à l'Article 10. Le certificat doit énoncer le nom et l'adresse de cet exploitant ainsi que le montant, le type et la durée de la garantie. Les faits énoncés dans le certificat ne peuvent être contestés par la personne par laquelle ou pour le compte de laquelle il a été délivré. Le certificat doit également désigner les substances nucléaires et l'itinéraire couverts par la garantie et comporter une déclaration de l'autorité publique compétente que la personne visée est un exploitant au sens de la présente Convention.

e) La législation d'une Partie Contractante peut prévoir qu'à des conditions qu'elle détermine, un transporteur peut être substitué, en ce qui concerne la responsabilité prévue par la présente Convention, à un exploitant d'une installation nucléaire située sur le territoire de ladite Partie Contractante, par décision de l'autorité publique compétente, à la demande du transporteur et avec l'accord de l'exploitant, si les conditions requises à l'Article 10 (a) sont remplies. Dans ce cas, le transporteur est considéré, aux fins de la présente Convention, pour les accidents nucléaires survenus en cours de transport de substances nucléaires, comme exploitant d'une installation nucléaire située sur le territoire de ladite Partie Contractante.

Article 5

a) Si les combustibles nucléaires, produits ou déchets radioactifs mis en jeu dans un accident nucléaire ont été détenus successivement dans plusieurs installations nucléaires et sont détenus dans une installation nucléaire au moment où le dommage est causé, aucun exploitant d'une installation dans laquelle ils ont été détenus antérieurement n'est responsable du dommage. Si les combustibles nucléaires, produits ou déchets radioactifs mis en jeu dans un accident nucléaire ont été détenus dans plusieurs installations nucléaires et ne sont pas détenus dans une installation nucléaire au moment où le dommage est causé, aucune personne autre que l'exploitant de la dernière installation nucléaire dans laquelle ils ont été détenus avant que le dommage ait été causé ou que l'exploitant qui les a pris en charge ultérieurement, n'est responsable du dommage.

b) Si le dommage implique la responsabilité de plusieurs exploitants conformément à la présente Convention, leur responsabilité est solidaire et cumulative; toutefois, lorsqu'une telle responsabilité résulte du dommage causé par un accident nucléaire mettant en jeu des substances nucléaires en cours de transport, le montant total maximum de la responsabilité desdits exploitants est égal au montant le plus élevé fixé pour un des exploitants conformément à l'Article 7. En aucun cas, la responsabilité d'un exploitant résultant d'un accident nucléaire ne peut dépasser le montant fixé, en ce qui le concerne, à l'Article 7.

insurer or other financial guarantor furnishing the security required pursuant to Article 10. The certificate shall state the name and address of the operator and the amount, type and duration of the security, and these statements may not be disputed by the person by whom or on whose behalf the certificate was issued. The certificate shall also indicate the nuclear substances and the carriage in respect of which the security applies and shall include a statement by the competent public authority that the person named is an operator within the meaning of this Convention.

(e) A Contracting Party may provide by legislation that, under such terms as may be contained therein and upon fulfilment of the requirements of Article 10 (a), a carrier may, at his request and with the consent of an operator of a nuclear installation situated in its territory, by decision of the competent public authority, be liable in accordance with this Convention in place of that operator. In such case for all the purposes of this Convention the carrier shall be considered, in respect of nuclear incidents occurring in the course of carriage of nuclear substances, as an operator of a nuclear installation on the territory of the Contracting Party whose legislation so provides.

Article 5

(a) If the nuclear fuel or radioactive products or waste involved in a nuclear incident have been in more than one nuclear installation and are in a nuclear installation at the time damage is caused, no operator of any nuclear installation in which they have previously been shall be liable for the damage. If the nuclear fuel or radioactive products or waste involved in a nuclear incident have been in more than one nuclear installation and are not in a nuclear installation at the time damage is caused, no person other than the operator of the last nuclear installation in which they were before the damage was caused or an operator who has subsequently taken them in charge shall be liable for the damage.

(b) If damage gives rise to liability of more than one operator in accordance with this Convention, the liability of those operators shall be joint and several: provided that where such liability arises as a result of damage caused by a nuclear incident involving nuclear substances in the course of carriage, the maximum total amount for which such operators shall be liable shall be the highest amount established with respect to any of them pursuant to Article 7 and provided that in no case shall any one operator be required, in respect of a nuclear incident, to pay more than the amount established with respect to him pursuant to Article 7.

Article 6

a) Le droit à réparation pour un dommage causé par un accident nucléaire ne peut être exercé que contre un exploitant responsable de ce dommage conformément à la présente Convention; il peut également être exercé contre l'assureur ou contre toute autre personne ayant accordé une garantie financière à l'exploitant conformément à l'Article 10, si un droit d'action directe contre l'assureur ou toute personne ayant accordé une garantie financière est prévu par le droit national.

b) Aucune autre personne n'est tenue de réparer un dommage causé par un accident nucléaire; toutefois, cette disposition ne peut affecter l'application des accords internationaux dans le domaine des transports qui sont en vigueur ou ouverts à la signature, à la ratification ou à l'adhésion, à la date de la présente Convention.

c) Toute personne qui est responsable d'un dommage causé par un accident nucléaire en vertu d'un accord international visé au paragraphe (b) du présent Article ou en vertu de la législation d'un État non-contractant a un droit de recours contre l'exploitant responsable de ce dommage conformément à la présente Convention dans la limite fixée conformément à l'Article 7.

d) Dans le cas d'un accident nucléaire survenu sur le territoire d'un État non-contractant ou d'un dommage subi sur ce territoire, toute personne ayant son lieu principal d'exploitation sur le territoire d'une Partie Contractante, ou ses préposés, ont un droit de recours contre l'exploitant qui serait responsable en l'absence de l'Article 2, pour toute réparation à laquelle ils seraient tenus par suite de cet accident ou de ce dommage dans la limite fixée conformément à l'Article 7.

e) Le Conseil de l'Organisation peut décider que les transporteurs ayant leur lieu principal d'exploitation sur le territoire d'un État non-contractant peuvent bénéficier des dispositions du paragraphe (d) du présent Article. En prenant cette décision, le Conseil doit tenir compte des dispositions générales relatives à la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire en vigueur dans cet État non-contractant ainsi que de la mesure dans laquelle les ressortissants d'une Partie Contractante, et les personnes ayant leur lieu principal d'exploitation sur le territoire d'une Partie Contractante, peuvent bénéficier de ces dispositions.

f) L'exploitant n'a un droit de recours que

i) si le dommage résulte d'un acte ou d'une omission procédant de l'intention de causer un dommage, contre la personne physique auteur de l'acte ou de l'omission intentionnelle;

ii) si et dans la mesure où le recours est prévu expressément par contrat;

Article 6

(a) The right to compensation for damage caused by a nuclear incident may be exercised only against an operator liable for the damage in accordance with this Convention, or, if a direct right of action against the insurer or other financial guarantor furnishing the security required pursuant to Article 10 is given by national law, against the insurer or other financial guarantor.

(b) No other person shall be liable for damage caused by a nuclear incident, but this provision shall not effect the application of any international agreement in the field of transport in force or open for signature, ratification or accession at the date of this Convention.

(c) Any person who is liable for damage caused by a nuclear incident under any international agreement referred to in paragraph (b) of this Article or under any legislation of a non-Contracting State shall have a right of recourse, within the limitation of the amount of liability established pursuant to Article 7, against the operator liable for that damage in accordance with this Convention.

(d) Where a nuclear incident occurs in the territory of a non-Contracting State or damage is suffered in such territory, any person who has his principal place of business in the territory of a Contracting Party or who is the servant of such a person shall have a right of recourse for any sums which he is liable to pay in respect of such incident or damage, within the limitation of liability established pursuant to Article 7, against the operator, who, but for the provisions of Article 2, would have been liable.

(e) The Council of the Organisation may decide that carriers whose principal place of business is in the territory of a non-Contracting State should benefit from the provisions of paragraph (d) of this Article. In taking its decision, the Council shall give due consideration to the general provisions on third party liability in the field of nuclear energy in such non-Contracting State and the extent to which these provisions are available to the benefit of nationals of, and persons whose principal place of business is in the territory of, the Contracting Parties.

(f) The operator shall have a right of recourse only

(i) if the damage caused by a nuclear incident results from an act or omission done with intent to cause damage, against the individual acting or omitting to act with such intent;

(ii) if and to the extent that it is so provided expressly by contract;

iii) si et dans la mesure où sa responsabilité se trouve engagée en vertu de l'Article 7 (*e*) par un accident nucléaire, au cours d'un transit effectué sans son consentement, pour un montant excédant celui qui est fixé en ce qui le concerne, conformément à l'Article 7 (*b*), contre le transporteur ayant effectué le transit, sauf si ce transit a pour objet de sauver ou de tenter de sauver des vies ou des biens ou est provoqué par des circonstances indépendantes de la volonté du transporteur.

g) Pour autant que l'exploitant ait un droit de recours contre une personne en vertu du paragraphe (*f*) du présent Article, ladite personne ne peut avoir un droit de recours contre l'exploitant en vertu des paragraphes (*c*) et (*d*) du présent Article.

h) Si la réparation du dommage met en jeu un régime national d'assurance médicale, de sécurité sociale ou de réparation des accidents du travail et maladies professionnelles, les droits des bénéficiaires de ce régime et les recours éventuels pouvant être exercés contre l'exploitant sont réglés par la loi de la Partie Contractante ayant établi ce régime.

Article 7

a) Le total des indemnités payables pour un dommage causé par un accident nucléaire ne peut dépasser le montant maximum de la responsabilité, fixé conformément au présent Article.

b) Le montant maximum de la responsabilité de l'exploitant pour les dommages causés par un accident nucléaire est fixé à 15.000.000 d'unités de compte de l'Accord Monétaire Européen, telles qu'elles sont définies à la date de la présente Convention (appelées ci-après „unités de compte”). Toutefois, un autre montant plus ou moins élevé peut être fixé par la législation d'une Partie Contractante, compte tenu de la possibilité pour l'exploitant d'obtenir l'assurance ou une autre garantie financière requise à l'Article 10, sans toutefois que le montant ainsi fixé puisse être inférieur à 5.000.000 d'unités de compte. Les montants prévus au présent paragraphe peuvent être convertis en monnaie nationale en chiffres ronds.

c) L'exception résultant de l'alinéa (*b*) (*ii*) de l'Article 3 peut être écartée par la législation d'une Partie Contractante, à condition qu'en aucun cas l'inclusion des dommages au moyen de transport n'ait pour effet de réduire la responsabilité de l'exploitant pour les autres dommages à un montant inférieur à 5.000.000 d'unités de compte.

d) Le montant fixé en vertu du paragraphe (*b*) du présent Article pour la responsabilité des exploitants d'installations nucléaires situées sur le territoire d'une Partie Contractante ainsi que les dispositions de la législation d'une Partie Contractante prise en vertu du para-

(iii) if and to the extent that he is liable pursuant to Article 7 (e) for an amount over and above that established with respect to him pursuant to Article 7 (b), in respect of a nuclear incident occurring in the course of transit of nuclear substances carried out without his consent, against the carrier of the nuclear substances, except where such transit is for the purpose of saving or attempting to save life or property or is caused by circumstances beyond the control of such carrier.

(g) If the operator has a right of recourse to any extent pursuant to paragraph (f) of this Article against any person, that person shall not, to that extent, have a right of recourse against the operator under paragraphs (c) and (d) of this Article.

(h) Where provisions of national health insurance, social security, workmen's compensation or occupational disease compensation systems include compensation for damage caused by a nuclear incident, rights of beneficiaries of such systems and rights of recourse by virtue of such systems shall be determined by the law of the Contracting Party having established such systems.

Article 7

(a) The aggregate of compensation required to be paid in respect of damage caused by a nuclear incident shall not exceed the maximum liability established in accordance with this Article.

(b) The maximum liability of the operator in respect of damage caused by a nuclear incident shall be 15,000,000 European Monetary Agreement units of accounts as defined at the date of this Convention (hereinafter referred to as "units of account"): provided that any Contracting Party, taking into account the possibilities for the operator of obtaining the insurance or other financial security required pursuant to Article 10, may establish by legislation a greater or less amount, but in no event less than 5,000,000 units of account. The sums mentioned above may be converted into national currency in round figures.

(c) Any Contracting Party may by legislation provide that the exception in Article 3 (b) (ii) shall not apply: provided that, in no case, shall the inclusion of damage to the means of transport result in reducing the liability of the operator in respect of other damage to an amount less than 5,000,000 units of account.

(d) The amount of the liability of operators of nuclear installations in the territory of a Contracting Party established in accordance with paragraph (b) of this Article as well as the provisions of any legislation of a Contracting Party pursuant to paragraph (c)

graphe (c) du présent Article, s'appliquent à la responsabilité desdits exploitants quel que soit le lieu de l'accident nucléaire.

e) Une Partie Contractante peut subordonner le transit de substances nucléaires à travers son territoire, à la condition que le montant maximum de la responsabilité de l'exploitant étranger en cause soit augmenté, si elle estime que ledit montant ne couvre pas d'une manière adéquate les risques d'un accident nucléaire au cours de ce transit. Toutefois, le montant maximum ainsi augmenté ne peut excéder le montant maximum de la responsabilité des exploitants d'installations nucléaires situées sur le territoire de cette Partie Contractante.

f) Les dispositions du paragraphe (e) du présent Article ne s'appliquent pas

i) au transport par mer lorsqu'il y a, en vertu du droit international, un droit de refuge dans les ports de ladite Partie Contractante, par suite d'un danger imminent, ou un droit de passage inoffensif à travers son territoire;

ii) au transport par air lorsqu'il y a, en vertu d'un accord ou du droit international, un droit de survol du territoire ou d'atterrissage sur le territoire de ladite Partie Contractante.

g) Les intérêts et dépens liquidés par le Tribunal saisi d'une action en réparation en vertu de la présente Convention ne sont pas considérés comme des indemnités au sens de la présente Convention et sont dus par l'exploitant en sus du montant des réparations qui peuvent être dues en vertu du présent Article.

Article 8

a) Les actions en réparation, en vertu de la présente Convention, doivent être intentées sous peine de déchéance, dans le délai de dix ans à compter de l'accident nucléaire. Dans le cas de dommage causé par un accident nucléaire mettant en jeu des combustibles nucléaires, produits ou déchets radioactifs qui étaient au moment de l'accident volés, perdus ou abandonnés et n'avaient pas été récupérés, le délai de déchéance de dix ans part du moment du vol, de la perte ou de l'abandon. Toutefois, la législation nationale peut fixer un délai de déchéance ou de prescription de deux ans au moins, soit à compter du moment où le lésé a eu connaissance du dommage et de l'exploitant responsable, soit à compter du moment où il a dû raisonnablement en avoir connaissance, sans que le délai de dix ans puisse être dépassé, si ce n'est conformément au paragraphe (c) du présent Article.

b) Dans les cas prévus à l'Article 13 (d) (i) (2) ou (ii), il n'y a pas d'échéance de l'action en réparation si, dans le délai prévu au paragraphe (a) du présent Article,

of this Article shall apply to the liability of such operators wherever the nuclear incident occurs.

(e) A Contracting Party may subject the transit of nuclear substances through its territory to the condition that the maximum amount of liability of the foreign operator concerned be increased, if it considers that such amount does not adequately cover the risks of a nuclear incident in the course of the transit: provided that the maximum amount thus increased shall not exceed the maximum amount of liability of operators of nuclear installations situated in its territory.

(f) The provisions of paragraph (e) of this Article shall not apply

(i) to carriage by sea where, under international law, there is a right of entry in cases of urgent distress into the ports of such Contracting Party or a right of innocent passage through its territory; or

(ii) to carriage by air where, by agreement or under international law, there is a right to fly over or land on the territory of such Contracting Party.

(g) Any interest and costs awarded by a court in actions for compensation under this Convention shall not be considered to be compensation for the purposes of this Convention and shall be payable by the operator in addition to any sum for which he is liable in accordance with this Article.

Article 8

(a) The right of compensation under this Convention shall be extinguished if an action is not brought within ten years from the date of the nuclear incident. In the case of damage caused by a nuclear incident involving nuclear fuel or radioactive products or waste which, at the time of the incident have been stolen, lost, or abandoned and have not yet been recovered, the period for the extinction of the right shall be ten years from the date of the theft, loss, or abandonment. National legislation may, however, establish a period of not less than two years for the extinction of the right or as a period of limitation either from the date at which the person suffering damage has knowledge or from the date at which he ought reasonably to have known of both the damage and the operator liable: provided that the period of ten years shall not be exceeded except in accordance with paragraph (c) of this Article.

(b) Where the provisions of Article 13 (d) (i) (2) or (ii) are applicable, the right of compensation shall not, however, be extinguished if, within the time provided for in paragraph (a) of this Article,

i) une action a été intentée, avant que le Tribunal visé à l'Article 17 n'ait pris une décision, devant l'un des tribunaux entre lesquels ledit Tribunal peut choisir ; si le Tribunal désigne comme tribunal compétent, un autre tribunal que celui devant lequel l'action a déjà été intentée, il peut fixer un délai dans lequel l'action doit être intentée devant le tribunal compétent ainsi désigné;

ii) une demande a été introduite auprès d'une Partie Contractante en vue de la désignation du tribunal compétent par le Tribunal conformément à l'Article 13 (*d*) (*i*) (2) ou (*ii*), à condition qu'une action soit intentée après cette désignation dans le délai qui serait fixé par ledit Tribunal.

c) La législation nationale peut fixer un délai de déchéance supérieur à dix ans, si elle prévoit des mesures pour couvrir la responsabilité de l'exploitant à l'égard des actions en réparation introduites après l'expiration du délai de dix ans.

d) Sauf disposition contraire du droit national, une personne ayant subi un dommage causé par un accident nucléaire qui a intenté une action en réparation dans le délai prévu au présent Article peut présenter une demande complémentaire en cas d'aggravation du dommage après l'expiration de ce délai, tant qu'un jugement définitif n'est pas intervenu.

Article 9

Sauf disposition contraire de la législation nationale, l'exploitant n'est pas responsable des dommages causés par un accident nucléaire si cet accident est dû à des actes d'un conflit armé, d'une invasion, d'une guerre civile, d'une insurrection ou à des cataclysmes naturels de caractère exceptionnel.

Article 10

a) Tout exploitant devra être tenu, pour faire face à la responsabilité prévue par la présente Convention, d'avoir et de maintenir, à concurrence du montant fixé conformément à l'Article 7, une assurance ou une autre garantie financière correspondant au type et aux conditions déterminés par l'autorité publique compétente.

b) L'assureur ou toute autre personne ayant accordé une garantie financière ne peut suspendre l'assurance ou la garantie financière prévue au paragraphe (*a*) du présent Article, ou y mettre fin sans un préavis de deux mois au moins donné par écrit à l'autorité publique compétente, ou, dans la mesure où ladite assurance ou autre garantie financière concerne un transport de substances nucléaires, pendant la durée de ce transport.

c) Les sommes provenant de l'assurance, de la réassurance ou d'une autre garantie financière ne peuvent servir qu'à la réparation des dommages causés par un accident nucléaire.

(i) prior to the determination by the Tribunal referred to in Article 17, an action has been brought before any of the courts from which the Tribunal can choose; if the Tribunal determines that the competent court is a court other than that before which such action has already been brought, it may fix a date by which such action has to be brought before the competent court so determined ; or

(ii) a request has been made to a Contracting Party to initiate a determination by the Tribunal of the competent court pursuant to Article 13 (d) (i) (2) or (ii) and an action is brought subsequent to such determination within such time as may be fixed by the Tribunal.

(c) National legislation may establish a period longer than ten years if measures have been taken to cover the liability of the operator in respect of any actions for compensation begun after the expiry of the period of ten years.

(d) Unless national law provides to the contrary, any person suffering damage caused by a nuclear incident who has brought an action for compensation within the period provided for in this Article may amend his claim in respect of any aggravation of the damage after the expiry of such period provided that final judgment has not been entered by the competent court.

Article 9

Except in so far as national legislation may provide to the contrary, the operator shall not be liable for damage caused by a nuclear incident due to an act of armed conflict, invasion, civil war, insurrection, or a grave natural disaster of an exceptional character.

Article 10

(a) To cover the liability under this Convention, the operator shall be required to have and maintain insurance or other financial security of the amount established pursuant to Article 7 and of such type and terms as the competent public authority shall specify.

(b) No insurer or other financial guarantor shall suspend or cancel the insurance or other financial security provided for in paragraph (a) of this Article without giving notice in writing of at least two months to the competent public authority or in so far as such insurance or other financial security relates to the carriage of nuclear substances, during the period of the carriage in question.

(c) The sums provided as insurance, reinsurance, or other financial security may be drawn upon only for compensation for damage caused by a nuclear incident.

Article 11

La nature, la forme et l'étendue de la réparation, ainsi que la répartition équitable des indemnités sont régies, dans les limites prévues par la présente Convention, par le droit national.

Article 12

Les indemnités payables conformément à la présente Convention, les primes d'assurance et de réassurance ainsi que les sommes provenant de l'assurance, de la réassurance ou d'une autre garantie financière en vertu de l'Article 10 et les intérêts et dépens visés à l'Article 7 (g), sont librement transférables entre les zones monétaires des Parties Contractantes.

Article 13

a) Les tribunaux compétents en vertu de la législation d'une Partie Contractante sur le territoire de laquelle est située l'installation nucléaire dont l'exploitant est responsable, sont seuls compétents pour statuer sur les actions introduites en vertu des Articles 3, 6 (a), 6 (c) et 6 (d).

b) Dans le cas d'un accident nucléaire survenu en cours de transport, les tribunaux compétents en vertu de la législation de la Partie Contractante sur le territoire de laquelle se trouvaient lors de l'accident les substances nucléaires mises en jeu, sont seuls compétents, sous réserve des dispositions du paragraphe (c) du présent Article.

c) Si un accident est survenu hors des territoires des Parties Contractantes en cours de transport ou si le lieu où se trouvaient, lors de l'accident, les substances nucléaires mises en jeu, ne peut être déterminé, ou si les substances nucléaires mises en jeu se trouvaient, lors de l'accident, sur un territoire relevant de plus d'une Partie Contractante, les tribunaux compétents en vertu de la législation de la Partie Contractante sur le territoire de laquelle est située l'installation nucléaire dont l'exploitant est responsable sont seuls compétents.

d) Si, en vertu des paragraphes (a) ou (c) du présent Article, les tribunaux de plusieurs Parties Contractantes sont compétents, la compétence est attribuée,

i) dans le cas d'un accident nucléaire survenant au cours d'un transport de substances nucléaires,

(1) aux tribunaux compétents, en vertu de la législation locale, au lieu du territoire de la Partie Contractante où est immatriculé le moyen de transport sur lequel les substances nucléaires en cause se trouvaient au moment de l'accident nucléaire à condition que ces tribunaux soient compétents en vertu du paragraphe (c) du présent Article ; ou

Article 11

The nature, form and extent of the compensation, within the limits of this Convention, as well as the equitable distribution thereof, shall be governed by national law.

Article 12

Compensation payable under this Convention, insurance and re-insurance premiums, sums provided as insurance, reinsurance, or other financial security required pursuant to Article 10, and interest and costs referred to in Article 7 (g), shall be freely transferable between the monetary areas of the Contracting Parties.

Article 13

(a) Jurisdiction over actions under Article 3, 6 (a), 6 (c) and 6 (d) shall lie only with the courts competent in accordance with the legislation of the Contracting Party in whose territory the nuclear installation of the operator liable is situated.

(b) In the case of a nuclear incident occurring in the course of carriage, jurisdiction shall, except as otherwise provided in paragraph (c) of this Article, lie only with the courts competent in accordance with the legislation of the Contracting Party in whose territory the nuclear substances involved were at the time of the nuclear incident.

(c) If a nuclear incident occurs outside the territory of the Contracting Parties in the course of carriage, or if the place where the nuclear substances involved were at the time of the nuclear incident cannot be determined, or if the nuclear substances involved were in territory under the jurisdiction of more than one Contracting Party at the time of the nuclear incident, jurisdiction shall lie only with the courts competent in accordance with the legislation of the Contracting Party in whose territory the nuclear installation of the operator liable is situated.

(d) Where jurisdiction would lie with the courts of more than one Contracting Party by virtue of paragraphs (a) or (c) of this Article, jurisdiction shall lie,

(i) in the case of a nuclear incident occurring in the course of carriage of nuclear substances,

(1) with the courts competent in accordance with the legislation of the Contracting Party at the place in its territory where the means of transport upon which the nuclear substances involved were at the time of the nuclear incident is registered, provided that they are competent under paragraph (c) of this Article ; or

(2) à défaut d'un tel tribunal, à celui qui est désigné à la demande d'une Partie Contractante intéressée, par le Tribunal visé à l'Article 17, parmi les tribunaux compétents en vertu du paragraphe (c) du présent Article, comme étant le plus directement lié à l'affaire ;

ii) dans tout autre cas, aux tribunaux compétents en vertu de la législation de la Partie Contractante désignée par ledit Tribunal, à la demande d'une Partie Contractante intéressée, comme étant le plus directement liés à l'affaire.

e) Lorsque les jugements prononcés contradictoirement ou par défaut par le tribunal compétent en vertu des dispositions du présent Article sont exécutoires d'après les lois appliquées par ce tribunal, ils deviennent exécutoires sur le territoire de toute autre Partie Contractante dès l'accomplissement des formalités prescrites par la Partie Contractante intéressée. Aucun nouvel examen du fond de l'affaire n'est admis. Cette disposition ne s'applique pas aux jugements qui ne sont exécutoires que provisoirement.

f) Si une action en réparation est intentée contre une Partie Contractante en tant qu'exploitant responsable en vertu de la présente Convention, ladite Partie Contractante ne peut invoquer son immunité de juridiction devant le tribunal compétent en vertu du présent Article.

Article 14

a) La présente Convention doit être appliquée sans aucune discrimination fondée sur la nationalité, le domicile ou la résidence.

b) Le „droit national” et la „législation nationale” signifient le droit ou la législation nationale du tribunal compétent en vertu de la présente Convention pour statuer sur les actions résultant d'un accident nucléaire ; le droit ou la législation nationale est applicable pour toutes les questions de fond et de procédure qui ne sont pas réglées spécialement par la présente Convention.

c) Le droit et la législation nationale doivent être appliqués sans aucune discrimination fondée sur la nationalité, le domicile ou la résidence.

Article 15

a) Il appartient à chaque Partie Contractante de prendre les mesures qu'elle estime nécessaires en vue d'accroître l'importance de la réparation prévue par la présente Convention.

b) Pour la part des dommages dont la réparation proviendrait d'une intervention financière mettant en jeu des fonds publics et qui excéderait le montant minimum de 5.000.000 d'unités de compte prévu à l'Article 7, l'application de ces mesures, quelle que soit leur forme, pourrait être soumise à des conditions particulières dérogeant aux dispositions de la présente Convention.

(2) if there is no such court, with that one of the courts which is competent under paragraph (c) of this Article, determined, at the request of a Contracting Party concerned, by the Tribunal referred to in Article 17 as being the most closely related to the case in question ;

(ii) in any other case, with the courts competent in accordance with the legislation of the Contracting Party determined, at the request of a Contracting Party concerned, by the said Tribunal as being the most closely related to the case in question.

(e) Judgments entered by the competent court under this Article after trial, or by default, shall, when they have become enforceable under the law applied by that court, become enforceable in the territory of any of the other Contracting Parties as soon as the formalities required by the Contracting Party concerned have been complied with. The merits of the case shall not be the subject of further proceedings. The foregoing provisions shall not apply to interim judgments.

(f) If an action is brought against a Contracting Party as an operator liable under this Convention, such Contracting Party may not invoke any jurisdictional immunities before the court competent in accordance with this Article.

Article 14

(a) This Convention shall be applied without any discrimination based upon nationality, domicile, or residence.

(b) "National law" and "national legislation" mean the national law or the national legislation of the court having jurisdiction under this Convention over claims arising out of a nuclear incident, and that law or legislation shall apply to all matters both substantive and procedural not specifically governed by this Convention.

(c) That law and legislation shall be applied without any discrimination based upon nationality, domicile, or residence.

Article 15

(a) Any Contracting Party may take such measures as it deems necessary to provide for an increase in the amount of compensation specified in this Convention.

(b) In so far as compensation for damage involves public funds and is in excess of the 5,000,000 units of account referred to in Article 7, any such measure in whatever form may be applied under conditions which may derogate from the provisions of this Convention.

Article 16

Les dispositions prises par le Comité de Direction en vertu de l'Article 1 (a) (ii), 1 (a) (iii) et 1 (b), sont adoptés par accord mutuel des membres représentant les Parties Contractantes.

Article 17

Tout différend entre deux ou plusieurs Parties Contractantes relatif à l'interprétation ou à l'application de la présente Convention sera examiné par le Comité de Direction et à défaut de solution amiable soumis, à la demande d'une Partie Contractante intéressée, au Tribunal créé par la Convention en date du 20 décembre 1957 sur l'Établissement d'un Contrôle de Sécurité dans le Domaine de l'Énergie Nucléaire.

Article 18

a) Des réserves portant sur une ou plusieurs dispositions de la présente Convention peuvent être formulées à tout moment avant la ratification ou l'adhésion à la présente Convention, ou avant la notification faite en vertu de l'Article 23 en ce qui concerne le ou les territoires visés par cette notification ; ces réserves ne sont recevables que si leurs termes ont été expressément acceptés par les Signataires.

b) Toutefois, l'acceptation d'un Signataire n'est pas requise, si celui-ci n'a pas lui-même ratifié la Convention dans un délai de douze mois à partir de la date où la notification de la réserve lui a été communiquée par le Secrétaire général de l'Organisation, conformément à l'Article 24.

c) Toute réserve acceptée conformément au présent Article peut être retirée à tout moment par notification adressée au Secrétaire général de l'Organisation.

Article 19

a) La présente Convention sera ratifiée. Les instruments de ratification seront déposés auprès du Secrétaire général de l'Organisation.

b) La présente Convention entrera en vigueur dès que cinq au moins des Signataires auront déposé leur instrument de ratification. Pour tout Signataire qui la ratifiera ultérieurement, la présente Convention entrera en vigueur dès qu'il aura déposé son instrument de ratification.

Article 20

Les modifications à la présente Convention seront adoptées par accord mutuel de toutes les Parties Contractantes. Elles entreront en vigueur lorsqu'elles auront été ratifiées ou confirmées par les deux tiers des Parties Contractantes. Pour toutes Parties Contractantes qui

Article 16

Decisions taken by the Steering Committee under Article 1 (*a*) (*ii*), 1 (*a*) (*iii*) and 1 (*b*) shall be adopted by mutual agreement of the members representing the Contracting Parties.

Article 17

Any dispute arising between two or more Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Convention shall be examined by the Steering Committee and in the absence of friendly settlement shall, upon the request of a Contracting Party concerned, be submitted to the Tribunal established by the Convention of 20th December, 1957, on the Establishment of a Security Control in the Field of Nuclear Energy.

Article 18

(*a*) Reservations to one or more of the provisions of this Convention may be made at any time prior to ratification of or accession to this Convention or prior to the time of notification under Article 23 in respect of any territory or territories mentioned in the notification, and shall be admissible only if the terms of these reservations have been expressly accepted by the Signatories.

(*b*) Such acceptance shall not be required from a Signatory which has not itself ratified this Convention within a period of twelve months after the date of notification to it of such reservation by the Secretary-General of the Organisation in accordance with Article 24.

(*c*) Any reservation admitted in accordance with this Article may be withdrawn at any time by notification addressed to the Secretary-General of the Organisation.

Article 19

(*a*) This Convention shall be ratified. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the Organisation.

(*b*) This Convention shall come into force upon the deposit of instruments of ratification by not less than five of the Signatories. For each Signatory ratifying thereafter, this Convention shall come into force upon the deposit of its instrument of ratification.

Article 20

Amendments to this Convention shall be adopted by mutual agreement of all the Contracting Parties. They shall come into force when ratified or confirmed by two-thirds of the Contracting Parties. For each Contracting Party ratifying or confirming there-

les ratifieront ou confirmeront ultérieurement, les modifications entreront en vigueur à la date de cette ratification ou confirmation.

Article 21

a) Tout Gouvernement d'un pays membre ou associé de l'Organisation, non Signataire de la présente Convention, pourra y adhérer par notification adressée au Secrétaire général de l'Organisation.

b) Tout Gouvernement d'un autre pays non Signataire de la présente Convention pourra y adhérer par notification adressée au Secrétaire général de l'Organisation et avec l'accord unanime des Parties Contractantes. L'adhésion prendra effet à la date de cet accord.

Article 22

a) La présente Convention est conclue pour une durée de dix ans à compter de la date de son entrée en vigueur. Toute Partie Contractante pourra mettre fin en ce qui la concerne à l'application de la présente Convention au terme de ce délai en donnant un préavis d'un an à cet effet au Secrétaire général de l'Organisation.

b) La présente Convention restera par la suite en vigueur pour une période de cinq ans, vis-à-vis des Parties Contractantes qui n'auront pas mis fin à son application conformément au paragraphe (a) du présent Article et ultérieurement, par périodes successives de cinq ans, vis-à-vis des Parties Contractantes qui n'y auront pas mis fin au terme de l'une de ces périodes, en donnant un préavis d'un an à cet effet au Secrétaire général de l'Organisation.

c) Une conférence sera convoquée par le Secrétaire général de l'Organisation pour examiner la révision de la présente Convention, au terme de la période de cinq ans qui suivra la date de son entrée en vigueur ou, à tout autre moment, à la demande d'une Partie Contractante, dans un délai de six mois à compter de cette demande.

Article 23

a) La présente Convention s'applique aux territoires métropolitains des Parties Contractantes.

b) Tout Signataire ou Partie Contractante peut, au moment de la signature ou de la ratification de la présente Convention ou de son adhésion à la présente Convention, ou ultérieurement à tout moment, indiquer par notification adressée au Secrétaire général de l'Organisation que la présente Convention s'applique à ceux de ses territoires, y compris les territoires pour lesquels la Partie Contractante est responsable dans les relations internationales,

after, they shall come into force at the date of such ratification or confirmation.

Article 21

(a) The Government of any Member or Associate country of the Organisation which is not a Signatory to this Convention may accede thereto by notification addressed to the Secretary-General of the Organisation.

(b) The Government of any other country which is not a Signatory to this Convention may accede thereto by notification addressed to the Secretary-General of the Organisation and with the unanimous assent of the Contracting Parties. Such accession shall take effect from the date of such assent.

Article 22

(a) This Convention shall remain in effect for a period of ten years as from the date of its coming into force. Any Contracting Party may, by giving twelve months' notice to the Secretary-General of the Organisation, terminate the application of this Convention to itself at the end of the period of ten years.

(b) This Convention shall, after the period of ten years, remain in force for a period of five years for such Contracting Parties as have not terminated its application in accordance with paragraph (a) of this Article, and thereafter for successive periods of five years for such Contracting Parties as have not terminated its application at the end of one of such periods of five years by giving twelve months' notice to that effect to the Secretary-General of the Organisation.

(c) A conference shall be convened by the Secretary-General of the Organisation in order to consider revisions to this Convention after a period of five years as from the date of its coming into force or, at any other time, at the request of a Contracting Party, within six months from the date of such request.

Article 23

(a) This Convention shall apply to the metropolitan territories of the Contracting Parties.

(b) Any Signatory of Contracting Party may, at the time of signature or ratification of or accession to this Convention or at any later time, notify the Secretary-General of the Organisation that this Convention shall apply to those of its territories, including the territories for whose international relations it is responsible, to which this Convention is not applicable in accordance with paragraph (a) of this Article and which are mentioned in the

auxquels elle n'est pas applicable en vertu du paragraphe (a) du présent Article et qui sont désignés dans la notification. Une telle notification peut, en ce qui concerne tout territoire qui y est désigné, être retirée en donnant un préavis d'un an à cet effet au Secrétaire général de l'Organisation.

c) Les territoires d'une Partie Contractante, y compris ceux pour lesquels elle est responsable dans les relations internationales, auxquels la présente Convention ne s'applique pas, sont considérés aux fins de ladite Convention comme territoires d'un État non-contractant.

Article 24

Le Secrétaire général de l'Organisation donnera communication à tous les Signataires et Gouvernements ayant adhéré à la Convention de la réception des instruments de ratification, d'adhésion et de retrait, ainsi que des notifications faites en vertu de l'Article 23 et des décisions prises par le Comité de Direction en vertu de l'Article 1 (a) (ii), 1 (a) (iii) et 1 (b). Il leur notifiera également la date de l'entrée en vigueur de la présente Convention, le texte des modifications adoptées et la date de l'entrée en vigueur desdites modifications, ainsi que les réserves faites conformément à l'Article 18.

ANNEXE I

Les réserves suivantes ont été acceptées à la date de la signature de la présente Convention.

1. Article 6 (a) :

Réserve du Gouvernement de la République Fédérale d'Allemagne, du Gouvernement de la République d'Autriche et du Gouvernement du Royaume de Grèce

Réserve du droit de laisser subsister, par une disposition de la législation nationale, la responsabilité d'une personne autre que l'exploitant, à condition que cette personne soit entièrement couverte, même en cas d'action mal fondée, par une assurance ou une autre garantie financière obtenue par l'exploitant.

2. Article 6 (b) et (c) :

Réserve du Gouvernement de la République d'Autriche, du Gouvernement du Royaume de Grèce, du Gouvernement du Royaume de Norvège et du Gouvernement du Royaume de Suède

Réserve du droit de considérer leurs lois nationales comportant des dispositions équivalentes à celles des accords internationaux

notification. Any such notification may in respect of any territory or territories mentioned therein be withdrawn by giving twelve months' notice to that effect to the Secretary-General of the Organisation.

(c) Any territories of a Contracting Party, including the territories for whose international relations it is responsible, to which this Convention does not apply shall be regarded for the purposes of this Convention as being a territory of a non-Contracting State.

Article 24

The Secretary-General of the Organisation shall give notice to all Signatories and acceding Governments of the receipt of any instrument of ratification, accession, withdrawal, notification under Article 23, and decisions of the Steering Committee under Article 1 (a) (ii), 1 (a) (iii) and 1 (b). He shall also notify them of the date on which this Convention comes into force, the text of any amendment thereto and of the date on which such amendment comes into force, and any reservation made in accordance with Article 18.

ANNEX I

The following reservations were accepted at the time of signature of this Convention :

1. *Article 6 (a) :*

Reservation by the Government of the Federal Republic of Germany, the Government of the Republic of Austria and the Government of the Kingdom of Greece

Reservation of the right to provide, by national law, that persons other than the operator may continue to be liable in addition to the operator on condition that these persons are fully covered in respect of their liability, including defence against unjustified actions, by insurance or other financial security obtained by the operator.

2. *Article 6 (b) and (c) :*

Reservation by the Government of the Republic of Austria, the Government of the Kingdom of Greece, the Government of the Kingdom of Norway and the Government of the Kingdom of Sweden

Reservation of the right to consider their national legislation which includes provisions equivalent to those included in the international

visés à l'Article 6 (b) comme des accords internationaux aux fins de l'Article 6 (b) et (c).

3. Article 7 :

Réserve du Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord

Réserve du droit d'appliquer, en ce qui concerne les exploitants des installations nucléaires situées sur le territoire du Royaume-Uni autres que les Départements Gouvernementaux et l'Atomic Energy Authority, les paragraphes (a), (b) et (c) de l'Article 7

i) comme si les paragraphes (a) et (b) de l'Article 7 prévoyaient qu'un montant de 14.000.000 d'unités de compte doit être disponible pour l'indemnisation des dommages dont un exploitant est responsable aux termes de la Convention et qui seraient causés par des accidents nucléaires survenant au cours de la période pendant laquelle l'exploitant est tenu d'avoir et de maintenir une assurance ou autre garantie financière pour son installation conformément au droit du Royaume-Uni ;

ii) comme si le paragraphe (c) de l'Article 7 disposait qu'en ce qui concerne les dommages visés au paragraphe (i) ci-dessus, un montant de 5.000.000 d'unités de compte doit être disponible pour l'indemnisation des dommages autres que ceux causés au moyen de transport ; et

iii) comme si les paragraphes (a) et (b) de l'Article 7 prévoyaient que tout versement dépassant ledit montant de 14.000.000 d'unités de compte sera, sans préjudice de l'application de l'Article 15 (b), subordonné à l'adoption par le Parlement de dispositions permettant d'allouer des fonds supplémentaires.

4. Article 19 :

Réserve du Gouvernement de la République Fédérale d'Allemagne, du Gouvernement de la République d'Autriche, et du Gouvernement du Royaume de Grèce

Réserve du droit de considérer la ratification de la présente Convention comme entraînant l'obligation conformément au droit international de prendre dans l'ordre interne des dispositions relatives à la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire conformes aux dispositions de la présente Convention.

ANNEXE II

Cette Convention ne peut être interprétée comme privant une Partie Contractante sur le territoire de laquelle des dommages auront été causés par un accident nucléaire survenu sur le territoire d'une autre Partie Contractante, des recours qui pourraient lui être ouverts en application du droit international.

agreements referred to in Article 6 (b) as being international agreements within the meaning of Article 6 (b) and (c).

3. *Article 7 :*

Reservation by the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Reservation of the right, in respect of operators of nuclear installations situated in the territory of the United Kingdom other than Government Departments and the Atomic Energy Authority, that Article 7 (a), (b) and (c) shall be applied

(i) as if Article 7 (a) and (b) provided that, in respect of damage for which such an operator is liable under this Convention and which is caused by nuclear incidents occurring within the period for which the insurance or other financial security relating to his installation is required by the law of the United Kingdom to be maintained, an amount of 14,000,000 units of account shall be available for all compensation;

(ii) as if the proviso to Article 7 (c) provided that in respect of such damage as is mentioned in paragraph (i) above 5,000,000 units of account shall be available for compensation in respect of damage other than damage to the means of transport ; and

(iii) as if Article 7 (a) and (b) provided that any payment in excess of the said amount of 14,000,000 units of account shall, without prejudice to the application of Article 15 (b), be conditional upon Parliamentary approval of the arrangements whereby further funds are to be provided.

4. *Article 19 :*

Reservation by the Government of the Federal Republic of Germany, the Government of the Republic of Austria, and the Government of the Kingdom of Greece

Reservation of the right to consider ratification of this Convention as constituting an obligation under international law to enact national legislation on third party liability in the field of nuclear energy in accordance with the provisions of this Convention.

ANNEX II

This Convention shall not be interpreted as depriving a Contracting Party, on whose territory damage was caused by a nuclear incident occurring on the territory of another Contracting Party, of any recourse which might be available to it under international law.

EN FOI DE QUOI les Plénipotentiaires soussignés, dûment habilités, ont apposé leurs signatures au bas de la présente Convention.

FAIT à Paris, le 29 juillet 1960, en français, en anglais, en allemand, en espagnol, en italien et en néerlandais, en un seul exemplaire qui restera déposé auprès du Secrétaire général de l'Organisation Européenne de Coopération Économique qui en communiquera une copie certifiée conforme à tous les Signataires.

(Voor de ondertekeningen zie na de Nederlandse tekst, blz. 16 e.v.).

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned Plenipotentiaries, duly empowered, have signed this Convention.

DONE in Paris, this twenty-ninth day of July Nineteen Hundred and Sixty, in the English, French, German, Spanish, Italian and Dutch languages in a single copy which shall remain deposited with the Secretary-General of the Organisation for European Economic Co-operation by whom certified copies will be communicated to all Signatories.

(Voor de ondertekeningen zie na de Nederlandse tekst, blz. 16 e.v.).

D. GOEDKEURING

Het Verdrag behoeft de goedkeuring der Staten-Generaal ingevolge artikel 60, lid 2, der Grondwet, alvorens te kunnen worden bekrachtigd.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging van het Verdrag is voorzien in artikel 19, lid *a*.

G. INWERKINGTREDDING

De bepalingen van het Verdrag zullen ingevolge artikel 19, lid *b*, in werking treden zodra tenminste vijf ondertekenende regeringen hun akte van bekrachtiging hebben nedergelegd.

J. GEGEVENS

De Organisatie voor Europese Economische Samenwerking, welke in het onderhavige Verdrag onder andere in de preambule wordt genoemd, is opgericht bij het Verdrag van Parijs van 16 april 1948. Tekst en vertaling van het Verdrag zijn opgenomen in *Stb.* I 484.

De Raad van de Organisatie voor Europese Economische Samenwerking heeft op 17 december 1957 te Parijs een Beslissing genomen inzake de oprichting van een Europees Agentschap voor Kernenergie; deze Beslissing is gedateerd 20 december 1957. Naar dit Agentschap wordt onder andere in de preambule van het onderhavige Verdrag verwezen. Tekst en vertaling van de Beslissing zijn opgenomen in *Trb.* 1958, 55, blz. 46 e.v.

Van de op 5 augustus 1955 te Parijs gesloten Europese Monetaire Overeenkomst, waarnaar wordt verwezen in artikel 7, lid *b*, van het Verdrag, zijn tekst en vertaling opgenomen in *Trb.* 1956, 66.

Van het op 20 december 1957 te Parijs gesloten Verdrag inzake de instelling van een veiligheidscontrole op het gebied van de kernenergie, waarnaar wordt verwezen in artikel 17 van het onderhavige Verdrag, is de tekst opgenomen in *Trb.* 1958, 55. Zie ook *Trb.* 1959, 132.

Uitgegeven de *elfde* maart 1961.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. LUNS.